

Sotkamon kävelyn ja pyöräliikenteen edistämishjelma sekä esteettömyyssuunnitelma

VANVAMNE 11.04.2025 § 11
285/00.02.10/2025

Tieinsinööri

Ympäristö- ja tekninen lautakunta hyväksyi Sotkamon kunnan kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelman (YMPTEKLT 26.02.2025 § 37).

Edistämishjelma saatiin päätökseen marraskuussa 2024. Kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelmaa varten perustettiin poikkihallinnollinen ohjausryhmä ja varsinaisen edistämishjelman laatimisesta vastasi Ramboll Finland Oy. Lisäksi työn ohjaukseen osallistuivat Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus ja Traficom.

Sotkamon kävelyn ja pyöräliikenteen edistämishjelman tavoitteena on edistää pitkällä aikatahtaimella kävelyn ja pyöräilyn kulkutapaosuuksien ja arvostuksen kasvamista Sotkamon sisäisillä matkoilla sekä vapaa-ajan liikuntatarjonnassa.

Edistämishjelmassa analysoitiin liikkumisen potentiaalia palveluiden saavutettavuudessa kävellen ja pyöräillen, olemassa olevaa tie- ja katuverkkoa pitkin kulkien.

Toimivien pyöräilyolosuhteiden suunnittelun lähtökohtana oli pyöräliikenteen pääverkon suunnittelu, jossa tunnistettiin arjen liikkumisen kannalta tärkeimmät ja vilkkaimmat reitit ja tarpeet. Pyöräliikenteen pääverkko tukee infran kehittämistoimien ja kunnossapidon suunnittelua ja ohjelmointia. Se on työkalu, jolla varmistetaan yhdenmukaisten ja saumattomasti toisiinsa kytkeytyvien järjestelyiden toteutusta.

Työssä toteutettiin kuntalaisille ja muille alueella liikkuville kohdennettu karttapohjainen kysely ja kuntalaisten osallistamista toteutettiin lisäksi järjestämällä syyskuinen tempaus teemalla: "Puuttuuko pyörästäsi valot tai ovatko heijastimet kesän jäljiltä hukassa?", jossa päästiin kuulemaan erityisesti lapsia, sillä heitä ei kyselyn avulla tavoitettu niin paljon kuin muita ikäryhmiä. Työn yhtenä osana tehtiin myös esteettömyyskartoitus, joka tehtiin yhteistyössä kunnan vanhus- ja vammaisneuvoston edustajien sekä Kajaanin ammattikorkeakoulun esteettömyysasiantuntijan kanssa. Työn loppuvaiheessa järjestettiin työpaja, joka oli kaikille kuntalaisille avoin tilaisuus. Työpajaan osallistui vanhus- ja vammisneuvoston jäseniä.

Kävelyn ja pyöräilyn vision ja tavoitteiden määrittelyssä pyrittiin ottamaan huomioon kuntastrategian sekä muiden kestävästä liikennettä ohjaavien strategioiden kanssa yhtenevä suunta, jossa on huomioitu kyselyjen kautta saatu asukaspalaute. Visioksi syntyi "Sotkamon kunta luo arkiympäristöä, joka kannustaa sujuvaan ja turvalliseen liikkumiseen sekä kestävät liikennemuodot huomioivaan kulttuuriin, jossa huomioidaan myös

matkailun tarpeet”. Arvoiksi nousivat Kaukoviisaus, Vastuullisuus ja Lapsiystävällisyys. Tavoitteiksi saatiin

- Nollavisio
- Kävelyn ja pyöräilyn matkamäärät kasvavat 30% vuoteen 2030 mennessä
- Esteetön, sujuva ja turvallinen ympäristö
- Vuorovaikutuksellinen suunnittelu
- Poikkihallinnollinen sitoutuminen ja arvostus

Kävelyn ja pyöräiliikenteen edistämishjelman vision ja tavoitteiden jalkauttamiseksi on laadittu toimenpideohjelma, jossa esitetään tarpeelliset ja merkittävimmät toimenpiteet asetettujen tavoitteiden toteuttamiseksi. Toimenpideohjelmaan kuuluu yhteensä 9 kattoteemaa joita ovat:

- Pyöräiliikenteen pääverkon toteuttaminen
- Tehostettu talvikunnossapito & kunnossapitoagentit
- Pyöräpysäköinnin kehittäminen
- Esteettömyys
- Liikkumiskulttuurin edistäminen
- Käpytellen kouluun -arvointi
- Tervetuloa pyöräilijä -tunnus
- Rahoituskanavien aktiivinen hyödyntäminen ja riittävä budjetointi
- Sitoutuminen ja seuranta

Kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelman sitoutumisen ja seurannan osiossa edistämishjelma viedään kunnan poliittisesti käsiteltäväksi ja edistämistyötä koordinoimaan valitaan tarvittavat työryhmät, jotka huolehtivat edistämishjelman toteuttamisesta Sotkamon kunnassa.

Linkki kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelmaan:
<https://storymaps.arcgis.com/stories/2474a0fe7bd14833acadebd700ffd28f>

Ehdotus

Vanhus- ja vammaisneuvosto merkitsee asian tiedoksi.

Päätös

Vanhus- ja vammaisneuvosto merkitsi asian tiedoksi.